

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ СЛОВАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ О БАВЉЕЊУ ПЛАЋЕНИМ ПОСЛОВИМА ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ЊИХОВИМ ДИПЛОМАТСКИМ МИСИЈАМА И КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Словачке Републике о бављењу плаћеним пословима чланова породице запослених у њиховим дипломатским мисијама и конзуларним представништвима, потписан у Братислави 9. септембра 2019. године, у оригиналу на српском, словачком и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И
ВЛАДЕ СЛОВАЧКЕ РЕПУБЛИКЕ
О БАВЉЕЊУ ПЛАЋЕНИМ ПОСЛОВИМА ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ
ЗАПОСЛЕНИХ У ЊИХОВИМ ДИПЛОМАТСКИМ МИСИЈАМА И
КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА

Влада Републике Србије и
Влада Словачке Републике
(у даљем тексту: „Стране“),

С обзиром на изразито унапређен ниво разумевања између две државе;
у циљу успостављања нових механизма ради даљег јачања дипломатских
односа;

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

1. Издржавана лица члана дипломатске мисије или конзуларног представништва могу, на бази реципроцитета, бити овлашћена да обављају плаћене послове на територији државе пријема у складу са овим споразумом.
2. Поштовање домаћег законодавства је обавезно за занимања или специјализоване активности које подлежу прописима државе пријема.

Члан 2.

За потребе овог споразума:

1. „члан дипломатске мисије или конзуларног представништва“ означава дипломатског представника или члана административног и техничког особља у дипломатској мисији или конзуларног представника или запосленог у конзуларном представништву у држави пријема, који није држављанин и нема стални боравак у држави пријема.
2. „издржавано лице члана дипломатске мисије или конзуларног представништва“ означава:
 - а) супружника или сталног партнера;
 - б) невенчано издржавано дете старости до двадесет прве године живота;
 - в) невенчано издржавано дете старости до двадесет шесте године живота које похађа факултет или неку другу високошколску установу коју признаје држава пријема;
 - г) невенчано издржавано дете са физичким или менталним инвалидитетом које поседује способност за обављање послова уз накнаду.
3. „Плаћене активности“ означавају посао на основу уговора о раду или споразума о обављању послова без уговора о раду, у складу са домаћим законодавством државе пријема. Рад издржаваног лица члана дипломатске мисије или конзуларног представништва државе именовања или других држава или мисије при међународним организацијама не обухвата се овим споразумом.

4. „Држава пријема” означава државу у којој је члан дипломатске мисије или конзуларног представништва званично акредитован и где се налази дипломатска мисија или конзуларно представништво.

Члан 3.

1. У Републици Србији

а) Дипломатско-конзуларно представништво Словачке Републике је дужно да поднесе званичан захтев дипломатском протоколу Министарства спољних послова Републике Србије, у писаном облику са свим неопходним документима, ради добијања дозволе за рад издржаваног лица члана дипломатске мисије или конзуларног представништва.

б) Након потврде да издржавано лице одговара критеријумима дефинисаним овим споразумом и узимајући у обзир важеће домаће прописе, дипломатски протокол обавештава дипломатско-конзуларно представништво Словачке Републике, у писаном облику и без одлагања, да је издржавано лице овлашћено да обавља плаћене послове у Републици Србији у складу са важећим домаћим законодавством.

в) Издржавана лица која обављају плаћене активности на територији друге државе нису изузета од било каквих захтева, процедура или накнада које би се редовно примењивале на такве послове.

2. У Словачкој Републици

а) Дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије је дужно да поднесе званичан захтев дипломатском протоколу Министарства спољних и европских послова Словачке Републике, у писаном облику са свим неопходним документима, ради добијања дозволе за рад издржаваног лица члана дипломатске мисије или конзуларног представништва.

б) Након потврде да издржавано лице одговара критеријумима дефинисаним овим споразумом и узимајући у обзир важеће домаће прописе, дипломатски протокол обавештава дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије, у писаном облику и без одлагања, да је издржавано лице овлашћено да обавља плаћене активности у Словачкој Републици, у складу са важећим домаћим законодавством. Оваква информација представља званичну дозволу за појединца да обавља плаћене послове на територији Словачке Републике.

Члан 4.

Дозвола за рад престаје да важи када:

а) њеном кориснику престане статус издржаваног лица у складу са чланом 2. овог споразума;

б) се окончају активности за које је дозвола дата;

в) престане служба члану дипломатске мисије или конзуларног представништва.

Члан 5.

1. Издржавана лица која обављају плаћене активности на основу овог споразума неће уживати имунитет од грађанске или управне надлежности државе пријема, на основу Бечке конвенције о дипломатским односима или Бечке конвенције о конзуларним односима или било ког другог важећег правила међународног права, у односу на сва питања која проистичу из таквих послова.

2. У случају да је издржавано лице које ужива имунитет од кривичне надлежности државе пријема, на основу Бечке конвенције о дипломатским односима или Бечке конвенције о конзуларним односима или било ког другог важећег правила међународног права, оптужено за кривично дело у односу на плаћене послове које обавља, држава именовања пажљиво ће размотрити било какав писани захтев који држава пријема поднесе у циљу укидања таквог имунитета.

Члан 6.

1. Ниједна од одредаба овог споразума не овлашћује издржавано лице да обавља плаћене послове који су према законодавству државе пријема резервисани за домаће држављане или су везани за националну безбедност.

2. Овај споразум не подразумева аутоматско признавање доказа о формалној квалификацији стеченој у иностранству. Таква врста признања може бити додељена само у складу са важећим прописима у држави пријема. У случају занимања која захтевају посебне квалификације на територији друге државе, издржавано лице неће бити ослобођено од испуњавања истих захтева која се примењују на држављане државе пријема.

Члан 7.

Издржавана лица која обављају плаћене послове на основу овог споразума подлежу прописима о опорезивању, социјалном и здравственом осигурању државе пријема, у свим питањима везаним за обављање таквих плаћених послова у тој држави.

Члан 8.

1. Сва неслагања у вези са тумачењем и применом овог споразума Стране ће решавати дипломатским путем.

2. Овај споразум може бити измењен међусобним договором Страна. Измене ће ступити на снагу у складу са процедуром установљеном у члану 9 овог споразума.

Члан 9.

Овај споразум ступа на снагу првог дана другог месеца од дана пријема последњег писаног обавештења којим Стране обавештавају једна другу, дипломатским путем, да су испуњени услови предвиђени њиховим националним законодавством за његово ступање на снагу.

Члан 10.

Овај споразум закључује се на неодређено време. Свака Страна може раскинути овај споразум у било ком тренутку, достављањем обавештења о намери за раскид Споразума другој Страни у писаном облику, дипломатским путем. Раскид Споразума ступа на снагу шест месеци након пријема обавештења од друге Стране.

Закључено у Братислави дана 9.9.2019. у два оригинална примерка, на српском, словачком и енглеском језику, при чему су сви текстови једнако аутентични. У случају различитог тумачења овог споразума, меродаван је текст на енглеском језику .

За Владу Републике Србије**За Владу Словачке Републике**

Ивица Дачић,
Потпредседник Владе и
министар спољних послова Р. Србије

Мирослав Лајчак,
Министар иностраних и европских
послова Словачке Републике

Члан 3.

Орган надлежан за спровођење овог споразума је Министарство спољних послова.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Словачке Републике о бављењу плаћеним пословима чланова породице запослених у њиховим дипломатским мисијама и конзуларним представништвима садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Област запошљавања чланова породица дипломатског и другог особља дипломатско-конзуларних представништава две земље или у мисијама при међународним владиним организацијама, до сада није била правно регулисана. Постоји обострани интерес за регулисање овог питања.

Споразумом се на реципрочној основи између две државе, регулише обављање плаћене делатности издржаваних чланова породице чланова званичних дипломатских представништава две државе.

Поступак запошљавања чланова породице службеника државе одашиљања покреће се тако што дипломатско-конзуларно представништво подноси званичан захтев за обављање плаћене делатности Протоколу Министарства спољних послова државе пријема, који након што утврди да не постоје сметње, у смислу испуњености услова предвиђених овим споразумом, као и важећег законодавства државе пријема, обавештава дипломатско-конзуларно представништво државе одашиљања, преко Протокола Министарства спољних послова државе пријема, о одлуци донетој у вези са захтевом за обављање плаћене делатности.

У случају да издржавани члан породице ужива имунитет од грађанске и управне јурисдикције државе пријема, овај имунитет се не примењује у случају чињења или пропуста остварених за време обављања плаћене делатности.

У погледу имунитета од кривичног судства, држава која акредитује ће пажљиво размотрити било какав писани захтев који држава пријема поднесе у циљу укидања таквог имунитета издржаваном лицу, у случају да је то лице оптужено за кривично дело у односу на плаћени посао који обавља.

Дозвола за бављење плаћеним послом у складу са овим споразумом, престаће да важи одмах након што кориснику тог овлашћења престане статус издржаваног лица, завршетком активности за које је дозвола дата или, у сваком случају, када се заврши служба лица које издржава тог члана породице.

Лица која би се запослила на основу овог споразума потпадала би под режим социјалног осигурања земље пријема у вези са свим питањима која се тичу њиховог запослења у тој држави. Она би такође, била у обавези да у држави пријема плаћају све порезе на приход остварен по основу посла који обављају у складу са овим споразумом.

Последњих година је постала уобичајена међународноправна пракса закључивања билатералних споразума којима се на реципрочној основи регулише запошљавање чланова породице запослених у дипломатско-конзуларним представништвима или мисијама при међународним владиним организацијама. Друга сврха ових споразума је да се поменутом кругу лица ограниче привилегије и имунитети када су у питању активности везане за

обављање плаћених делатности, који би им иначе припадали према бечким конвенцијама о дипломатским и конзуларним односима.

У савременим условима живота све је чешћа појава да у многим земљама супружници одбијају да напусте свој посао да би пратили у иностранство брачног или ванбрачног партнера који је члан особља дипломатско-конзуларног представништва или мисије при међународним владиним организацијама. Ова чињеница навела је многе државе, односно њихова министарства спољних послова да пронађу правни начин да реше овај проблем својих запослених. Основни циљ је очување нормалног породичног живота дипломатско-конзуларних представника и држање породице на окупу, уз задовољење професионалних и економских предуслова за функционисања тих породица. Ефекти рада дипломатско-конзуларних представника у случају раздвојених породица несумњиво су мањи од ефеката рада оних дипломатско-конзуларних представника који раде у окружењу својих породица које се налазе са њим у држави службовања.

III. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Словачке Републике о бављењу плаћеним пословима чланова породице запослених у њиховим дипломатским мисијама и конзуларним представништвима није потребно обезбеђивање средстава у буџету Републике Србије.